



SIMONSVIKEN NÆRINGSPARK AS
Møllendalsveien 65C
5009 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sondre Kaastad Sørdsdal, 5557 2304

Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø for Simonsviken Næringspark AS i Bergen kommune

Vi viser til søknad datert 17. juni 2022, oppdatert søknad datert 11. september 2022, samt andre opplysninger som kom frem under behandling av søknaden.

1. Vedtak

Statsforvalteren i Vestland gir Simonsviken Næringspark AS tillatelse til utfylling i sjø utenfor gnr./bnr. 149/4 i Bergen kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelsen av vilkår, vurdert de forurensningsmessige ulemene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

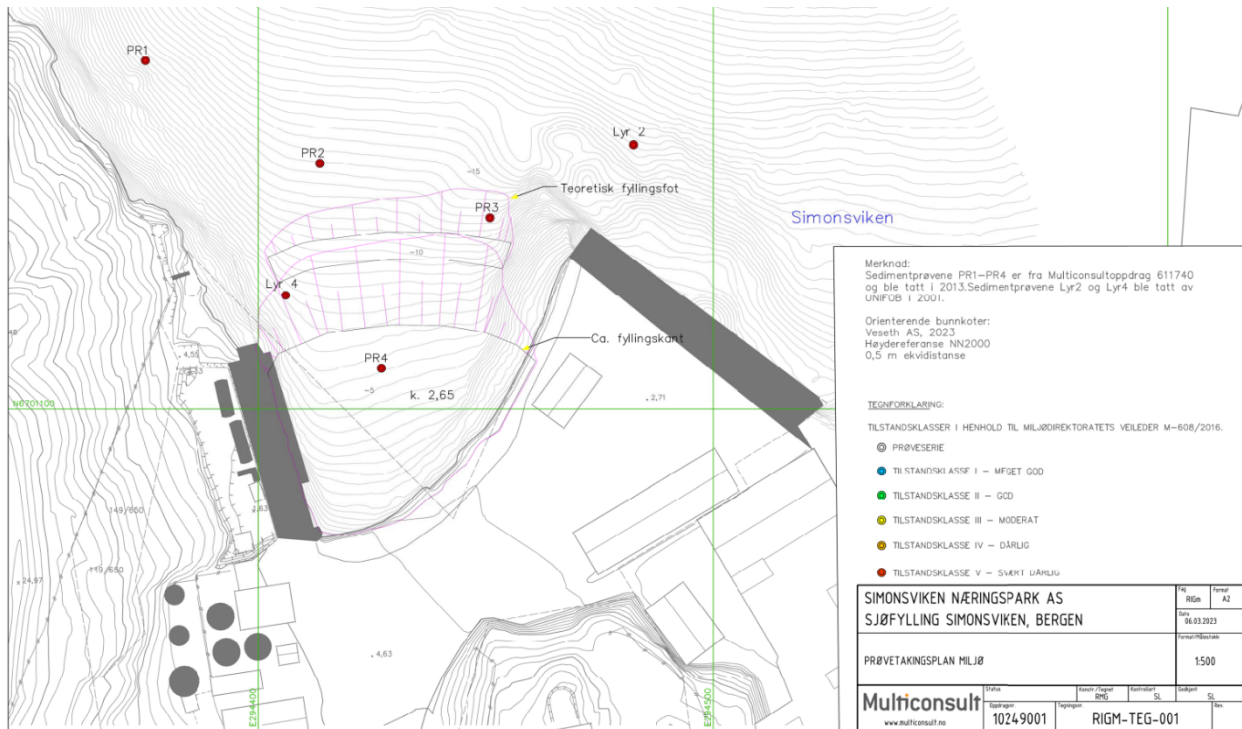
2. Sammendrag av søknaden

Simonsviken Næringspark AS ønsker å utvide arealene ved industriområdet på Laksevåg med en fylling i sjø av ca. 15 000 m³ i sjø utenfor Gbnr. 149/4 i Bergen kommune. Dette er ventet å gi ca. 2 200 m² med nytt landareal, mens planlagt utfylling antas å berøre sjøbunnen i et område som dekker ca. 3 000 m². Foten av planlagt fylling vil strekke seg ut til ca. kote - 15. Utfyllingen planlegges fra land ved bruk av gravemaskiner og er planlagt så snart nødvendige tillatelser er på plass. Selve fyllingsarbeidet er ventet å ta ca. 7 måneder.



Figur 1: Oversiktskart som viser lokalisering av Simonsviken (rød ring) på Laksevåg, vest for Bergen sentrum

Miljøtilstanden til sedimentene i utfyllingsområdet i Simonsviken er generelt dårlig til svært dårlig (tilstandsklasse IV-V) for kobber, kvikksølv, sink, PAH₁₆, PCB₇ og TBT. Bunnsedimentene i området er svært varierende med sand, grus, stein og skrot, men også noe innhold av finstoff. I tillegg inneholder sedimentene noe organisk materiale. Det er finstoffet og det organiske materialet i sedimentene som representerer potensialet for oppvirvling og spredning av forurensning ved utfylling. For å hindre oppvirvling og spredning av forurensning under utfylling, samt utlekking av miljøgifter etter at området er fylt ut, anbefales det å dekke til sedimentene i utfyllingsområdet med minimum 0,3 m sand/grus før utfylling med stein, eller TBM masser. I tillegg planlegges det å sette ut en siltgardin som dekker den øverste delen av vannsøylen (øverste 5–10 m) for å redusere spredning av finstoff fra utfyllingsmassene.



Figur 2: Skisse over planlagt sjøfylling med prøvepunkt. Skjermdump fra rapport: 10249001-RIGm-RAP-001

Til utfylling planlegges det å bruke utsorterte grov-fraksjoner fra Envir AS sitt mottaksanlegg for forurensede masser. Iht. driftstillatelsen sorterer Envir mottatte masser i fraksjonene 0–20 mm, 20–120 mm og >120 mm. Den minste fraksjonen leveres til godkjent mottak, mens de to største fraksjonene kan gjenbrukes i bygge- og anleggsprosjekter. I tillegg til utsorterte grovfraksjoner fra Envir, kan det bli aktuelt å bruke sprengstein til utfyllingen.

3. Høringsuttalelser

Søknaden har vært lagt ut til offentlig høring i perioden 14. september til 12. oktober, med utsettelse til 3. desember 2022. Den ble kunngjort i Bergens Tidende, og har lagt ute på Statsforvalteren i Vestland sine hjemmesider.

Det ble mottatt totalt 12 høringsuttalelser i saken. Under følger en oppsummering av høringsuttalelsene:

Bergen kommune (1. desember 2022)

Sitat:

"Bergen kommune har fått Simonsviken Næringspark sin søknad om utfylling i sjø ved Simonsviken på høring fra Statsforvalteren i Vestland. Søknaden gjelder tillatelse etter forurensningsloven.

Det følger av bestemmelse § 3.1 i kommuneplanens arealdel (KPA 2018) at tiltaket etter pbl § 20-1 bokstav a, d, g, k, og l skal inngå i reguleringsplan vedtatt med hjemmel i plan og bygningsloven av 1985 eller nyere lov. Tiltaket kommer inn under bokstav k som et vesentlig terrenginngrep. Arealet som skal fylles i sjø er uregulert. Tiltaket må følgelig som utgangspunkt inngå i en ny reguleringsplan før det kan godkjennes.



På land er den aktuelle eiendommen regulert til industriareal i en eldre reguleringsplan fra 1964 (planid 40260000, LAKSEVÅG. GNR149 OG GNR 150, NYGÅRD -NYGÅRDSVIK - GLEDESNES, REGULERINGS-OG BEBYGGELSESPLAN). Kommuneplanens arealdel viser arealet i sjø som bruk og vern av sjø og vassdrag. På land vises eiendommen som øvrig byggesone og mot sjø ligger den innenfor hensynssone funksjonell strandsone. Eiendommen inngår også i Strategisk planprogram for Laksevåg, vedtatt i 2019. Området 4 (B2) er omtalt til å bli videreutviklet til næringsformål, med eksisterende dypvannskai, der eksisterende kaikanter skal synliggjøres.

Bergen kommune har tidligere gitt rammetillatelse med dispensasjoner fra KPA 2018 § 3.1 plankrav, § 6.1.1 byggegrense langs sjø samt § 32 arealformål bruk og vern av sjø for utfylling i sjø i tilknytning til den aktuelle eiendommen, jf. vedtak datert 04.06.2020 (saksnr. 201905300/24). Tillatelsen omfatter et areal på 2800 m² og et volum på ca. 15000 m³. Eiendommen har tidligere inngått i planarbeid med krav om konsekvensutredning (PlanID 64150000) som ble avsluttet våren 2022 i samråd med at Simonsviken Næringspark ble overtatt av nye eiere. Disse har nå startet opp et nytt planarbeid med ønske om å videreutvikle og bygge opp under Simonsviken som en ren næringspark basert på dagens virksomheter (planID 71130000). Ved rammetillatelsen er det forventet at ovennevnte godkjenning av utfylling i sjø blir innarbeidet i reguleringen.

Bergen kommune vil fremheve at kaien i Simonsviken er en av de få gjenværende dypvannskaier i nærheten av Bergen sentrum, og anser det som ønskelig å legge til rette for at denne kan utvikles videre. Kommunen støtter også tiltaksområdet og behovet for en velfungerende drift for en viktig næring i bergensregionen, og har forståelse for at det i denne saken vil være behov for å behandle byggesøknader parallelt med pågående planarbeid av hensyn til raskere behandlingsprosesser. Bergen kommune har derfor stilt seg positiv til å gi dispensasjon for utfylling i sjø før planvedtak.

Med dette erkjennes det samtidig at aktiviteten både kan komme i konflikt med naboer og være vanskelig å kombinere med aktiviteter og attraktivitet for byens befolkning, som ikke vil ha tilgang til kaiarealene. Naboer er bekymret for økte støy og støvplager knyttet til de nye planlagte aktivitetene. Ønsket utfylling er her beskrevet å kunne føre til en permanent reduksjon av støybelastninger for naboer, som vil være positivt. Tiltakets påvirkning på mobilitet og trafikk og dypvannskaiens effekt på tungtrafikk er spørsmål som forutsettes håndtert i det videre planarbeidet. Tilsvarende forutsettes det at eventuelle negative konsekvenser med tanke på fjernvirkninger for omkringliggende sjøområder også vil kunne håndteres på en tilfredsstillende måte.

Bergen kommune vil på denne bakgrunn stille seg positiv til søknaden."

Fiskeridirektoratet (10. oktober 2022)

Sitat:

"I kartverktøyet vårt [Yggdrasil](#) finner vi ingen registreringer av verken fiskeri, akvakultur eller marint biologisk mangfold i nærheten av tiltaksområdet. På Askøy-siden av Byfjorden er det et gyteområde for torsk (Marikoven/Strusshamn), ca. 5 km unna Simonsviken. Fiskeridirektoratet region Vest sin vurdering er at foreslåtte bruk av siltgardin er et fornuftig avbøtende tiltak for å hindre spredning av forurensede partikler. Dette vil også være med på å beskytte gyteområdet."



Oppsummert uttalelser fra naboer

Reguleringsplan: Naboer viser til pågående planarbeid for Simonsviken Næringspark og ber Statsforvalteren ikke tillate en utfylling i sjø for å utvide areal. De viser til Bergen kommune sin KPA 2018 der det står at økt trafikkbelastning og økt støy ved lasting/lossing til skip ikke kan tillates og må avvente ferdig detaljregulering. Flere savner en grundig konsekvensutredning.

Støy og støv: Naboer mener at utfylling i Simonsviken til nytt kaianlegg vil føre til mer støy for beboere i nærområdet. De er bekymret for at tiltaket vil føre til vesentlig økt støy mot nærliggende boliger, da de er sterkt plaget av støy slik driften er i dag, spesielt fra lasting på båt. Boligområdet opplever støy sent på kveld og natt i forbindelse med lossing og lasting av båt. Større kai vil føre til større og flere skip, og dermed økt anleggstrafikk. Det største støyproblemet for naboer i nærmiljøet i dag kommer fra lossing og lasting av skip, og det er ikke troverdig at disse problemene blir redusert når kaiområdet utvides. Høyt støy-nivå vil være en konstant plage og forstyrre Lyreneset Friområdet, som ble opparbeidet av Bergen kommune for få år siden og er til stor glede for mange.

Naboene er også plaget med støv fra driften på området og er bekymret for økt støv-problem ved økt trafikk når utfyllingen pågår og når nytt kaianlegg er etablert.

Tungtransport og trafikk: Naboer stiller spørsmål til hvordan utvidelse av kaianlegg kan føre til færre tungtransporter og færre båtanløp som det blir hevdet i søknaden. De påpeker at aktiviteten fører til mye tungtrafikk. De påpeker at krysset Gravdalsveien/Lyderhornsvei allerede er kraftig belastet og mener at tungtrafikken som skal inn og ut fra Simonsviken Næringspark bør begrenses og ikke økes. De påpeker også at begge veiene er skolevei og at det i tillegg er mye barn og ungdom som benytter området til uteaktiviteter.

Naboer stiller seg kritiske til utfyllingen og mener det må foreligge planer om større og utvidet havneaktivitet med hyppigere anløp av skip, og mener det foreligger en skult agenda.

Miljøgift

Naboer er bekymret for spredning av påviste miljøgifter i utfyllingsområdet og er redd for konsekvenser for både mennesker og dyr-/fugleliv i omliggende miljø. De nærmeste boligområdene ligger ca. 50 meter unna utfyllingsområdet, og en spredning av miljøgifter kan få store konsekvenser. Oppvirvling av miljøgifter kan påvirke påkostet Friområdet på Lyreneset som benyttes daglig av barn og beboere i nærmiljøet.

Naboer mener en utfylling i sjø vil ikke være fremtidsrettet eller bærekraftig med tanke på de vesentlige ulempene for nærmiljøet og miljøet.

Merknad til høringsuttalelser – Holon Bergen AS på vegne av Simonsviken Næringspark AS (14. mars 2023)

Utdrag fra Holon Bergen AS sine merknader til høringsuttalelsene, direkte sitert:

"Når det gjelder støy i næringsområdet vil tiltakshaver informere om at det er igangsatt et planarbeid på tomten. Som ledd i planarbeidet vil det bli utarbeidet støyrapport, som vil på et generelt grunnlag foreslå eventuelle forbedringstiltak for støy i Simonsviken. Planforslagets eventuelle konsekvenser for Lyreneset vil



også være del av arbeidet. Selve Simonsviken næringspark er ikke tilgjengelig for allmennheten i dag, og fungerer heller ikke som turområde.

Utfyllingen i seg selv vil ikke medføre økt støy/støv, ut over anleggsfasen.

Som det fremgår av søknadsdokumentene, som var lagt ved Statsforvalterens høringsbrev, er det utført miljøundersøkelser på vegne av tiltakshaver. I disse er det foreslått tiltak som vil kunne redusere oppvirvling av sediment, og spredning av miljøgifter. På lengre sikt vil fylling kunne bidra til å redusere spredning av miljøgifter ved at området er dekket til, noe som er positivt. Naturpåvirkning er vurdert i saksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Hva gjelder plassering av næringsvirksomhet i området, viser vi til at det har vært industri/næring her i de siste 100 år. Bergen kommune er også positiv til aktiviteten, noe som blant annet går fram av deres høringsuttalelse og ved at de har funnet at vilkårene for dispensasjon er oppfylt, jf. pbl. § 19-2. For øvrig viser vi til at det her er søkt om utfylling i sjø, ikke etablering av industrivirksomhet.

Hensikten med å utfylle i sjø, er å sikre en mer effektiv drift av området. Utfyllingen skal ikke benyttes som kai, og anførsler om manglende bruk av landstrøm og økning av støy- og trafikkplager blir derfor ikke vurdert som relevant.

Det er gitt dispensasjon fra plankrav, nettopp fordi det her er snakk om et etablert næringsområde hvor det er behov for utvikling. Omsøkte utfylling i sjø vil bli regulert inn i reguleringsplanen som er under arbeid, men bygningsmyndigheten har avgjort at tiltaket kan utføres uten reguleringsplan etter plan- og bygningsloven.

Konsekvenser for Lyreneset som friområde vil bli vurdert i planprosessen, og avbøtende tiltak vil bli vurdert der. Vi vil påpeke at godkjent utfylling i sjø ikke vil generere mer skipstrafikk. Skipstrafikken vil fremdeles foregå fra eksisterende ISPS-havn på eiendommen. Envir søker parallelt om et nytt vaskeanlegg tilknyttet sin drift som vil resultere i færre skipsavganger fra eiendommen.

Lyreneset friområde ble oppgradert av Bergen kommune i 2018/2019. Det har vært industrivirksomhet i Simonsviken siden 1916, og man kan dermed forutsette at industrivirksomhetens påvirkning var kjent da det ble besluttet plassering og oppgradering av friområdet. Påvirkning på omgivelsene, her særlig ulemper knyttet til støy og trafikk, og mulige avbøtende tiltak vil bli vurdert nærmere i planprosessen

Det har blitt gjennomført flere miljøkartlegginger i området, og avbøtende tiltak fra disse er videreført i tiltaket. Fremgangsmåte for utfylling, og beskrivelse av hvilke masser som skal benyttes, er beskrevet flere steder i søknaden. Det skal i hovedsak benyttes utsorterte grovfraksjoner fra området, som er rene masser, over «forseglende» lag. Fare for spredning av miljøgifter vil bli avgrenset med avbøtende tiltak, og man vil på sikt få mindre risiko for spredning, ved at de forurensede sedimentene blir dekket til under utfylling. Konsekvenser for nærområdene, her også friområdet på Lyreneset, blir vurdert i planprosessen.

Tidsaspektet for utfyllingen er beskrevet i søknadsskjema fra Statsforvalteren i Vestland, del 1 bokstav f). Selve utfyllingsarbeidet vil ta omtrent 7 måneder, og grunnet bløte sedimenter må området deretter «sette seg» i 6-12 måneder før det kan ferdigstilles og tas i bruk.

Hva gjelder barn og unges interesser, og trygghet mot miljøskader og trafikk i nærområdet, er vi enige i at dette er viktige hensyn. Selve tiltaksområdet er likevel først og fremst et industriområde, og har vært det i 100 år. Trafikksikkerhet og hensyn til barn og unge vil være tema i reguleringsplanarbeidet. Utfyllingen vil dekke til forurensede masser i sjø, og vil i så henseende føre til mindre spredning av miljøgifter på sikt."



4. Statsforvalterens begrunnelse for tillatelsen

4.1. Rettslig grunnlag

Hovedregelen i forurensningsloven er at forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er lovlig uten tillatelse når forurensningen fra anleggsarbeidet er "vanlig", jf. forurensningsloven § 8, første ledd nr. 3. Statsforvalteren har vurdert at forurensningspotensialet ved utfylling i sjø medfører en forurensning som ikke er normal/vanlig etter art og omfang og dermed kreves det tillatelse etter lovens § 11.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 og vannforskriftens § 12 er lagt til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøving etter forurensningsloven.

4.2. Annet lowerk

Statsforvalteren kan ikke gi tillatelser etter forurensningsloven dersom omsøkt tiltak er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven, jf. fl § 11. Bergen kommune skriver i sin uttale at tiltaket må som utgangspunkt inngå i en ny reguleringsplan før det kan godkjennes. Bergen kommune har gitt rammetillatelse med dispensasjoner fra KPA 2018 § 3.1 plankrav, § 6.1.1 byggegrense langs sjø samt § 32 arealformål bruk og vern av sjø for utfylling i sjø i tilknytning til den aktuelle eiendommen, jf. vedtak datert 4. juni 2020. Tillatelsen omfatter et areal på 2 800 m² og et volum på ca. 15 000 m³.

Støy fra anleggsarbeidet blir håndtert etter plan- og bygningsloven av Bergen kommune som myndighet, etter bestemmelser om støy satt i reguleringsplanene.

4.3. Statsforvalterens merknader til høringsuttalelsene

Flere av uttalelsene stiller seg sterkt imot at Statsforvalteren tillater den omsøkte arealutvidelsen i sjø.

Statsforvalteren, som forurensningsmyndighet for midlertidig anleggsvirksomhet, ser på dette anleggsarbeidet som en vanlig utfylling i sjø. Arealbruken med eventuelle negative påvirkninger er avgjort i vedtak etter plan- og bygningslova datert 4. juni 2020. Statsforvalteren sin oppgave som forurensningsmyndighet er å gi vilkår for hvordan selve utfylling skal skje slik at fare for forurensning og negativ påvirkning utgjør en akseptabel risiko. Det er ikke vår oppgave å "ta en omkamp" på vedtak etter plan- og bygningslova.

Utfyllingens formål er å utvide arealet på land tilknyttet Simonsviken Næringspark, og vil ifølge tiltakshaver sine kommentarer til uttalelsene ikke fungere som kai. Statsforvalteren regulerer utfyllingen i sjø uavhengig av formålet eller bruken av utvidet areal. Vi ser dermed bort i fra kommentarer i uttalelsene som omhandler problematikk i forbindelse med utviding av kaianlegg.

Støy i sammenheng med utfyllingen i sjø og antatt økning i transport til det nye arealet blir tatt opp i en del av uttalelsene. Anleggsarbeidene i sammenheng med utfyllingen skal etter KPA 2018 § 22.5.1 følge grenseverdiene for støy gitt i T-1442. Brudd utover dette vil være i strid med rammetillatelsen. Statsforvalteren regulerer ikke støy i forbindelse med den midlertidige utfyllingen i sjø, og viser her til støykravene gitt i rammetillatelsen med dispensasjoner fra KPA 2018.

Det blir tatt opp i noen av uttalelsene en bekymring for spredning av miljøgifter ved oppvirvling av sediment ved utfylling. Statsforvalteren setter strenge krav for utførelse av utfyllingen slik at spredning



av miljøgifter blir redusert til et akseptabelt nivå. Området skal tildekkes før utfylling, samt skjermes med siltgardin. Den største risikoen knyttet til utfyllingen er spredning av forurensede partikler fra utfyllingsområdet. Siltgardin fungerer som en fysisk sperre for partikler. Når tiltaket overvåkes med turbiditetsmåler utenfor siltgardinen med gitt grenseverdi og stans i arbeid ved overskridelse av grenseverdi, vil eventuell spredning av forurensede partikler raskt bli oppdaget. Utfyllingsarbeidene vil dermed ikke kunne skje dersom de fører til spredning av forurensede partikler utenfor tiltaksområdet.

4.4. Utfylling i sjø

4.4.1 Generelt

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2, som setter krav til innhold i søknader om tillatelse etter forurensningsloven. Vi mener å ha tilstrekkelig informasjon for å kunne fatte vedtak i saken.

Søker har utført en risikovurdering for tiltakene basert på mulig forurensning og negativ påvirkning på resipienter med hensyn til marint mangfold og fiskeriinteresser i resipienten. På dette grunnlaget er det foreslått avbøtende tiltak og rensekrav/grenseverdier ved gjennomføring av tiltaket.

Statsforvalteren mener at risiko for forurensning er akseptabel med de avbøtende tiltak som er foreslått i søknaden med vedlegg i oppdatert søknad datert 11. september 2022, samt oppdatert rapporter datert 10. mars 2023^{1,2}. Statsforvalterens vilkår er i hovedsak i samsvar med tiltaksplanens forslag. En detaljert gjennomgang av vurderingene er gitt nedenfor.

4.4.2 Registrert naturmangfold inkludert fiskeriinteresser

Sjøbunnen i tiltaksområdet består av blandingsbunn med bløtbunn og hardbunn. Observasjoner med ROV i planlagt tiltaksområde viser en variert og artsrik flora og fauna på sjøbunnen, særlig i de grunneste områdene. Det er ikke registrert noen rødlistede naturtyper, spesielle nøkkelområder eller spesielle marine naturtyper etter DN-håndbok 19, men det er registrert flere rødlistede sjøfugl.

Det ble observert mye fisk og yngel som viser at området fungerer som næringsområde for en rekke arter. Hele området er trolig påvirket av næringstilførsel over lengre tid fra kommunalt utslippssted ved Holen renseanlegg, som ligger like nord for Simonsviken. Dette kan føre til et høyt artsmangfold i områder med en viss avstand fra utslippet.

Det er ingen registreringer i Fiskeridirektoratets database for kystnære fiskeridata, marint biologisk mangfold, marine naturtyper, verneområder, korallrev, eller akvakulturtillatelser.

4.4.3 Finstoff/partikler fra utfyllingsmasser og bunnsediment

Utfyllingsmasser kan inneholde steinstøv og annen forurensning som kan bli spredd ut i resipienten. Steinstøv fra sprengstein er skarpkantede partikler som er skadelig for biologisk liv i vann, sjø og vassdrag. Partikkeltilførsel til vann, sjø og vassdrag vil kunne medføre nedslamming, noe som fører til

¹ Utfylling Simonsviken, Bergen - 10210170-RIGm-RAP-001 – Multiconsult. 10. mars 2023

² Sjøfylling Simonsviken, Bergen - 10249001-RIGm-RAP-001 – Multiconsult. 10 mars 2023.



redusert næringstilgang og reduksjon eller bortfall av bunnlevende organismer, samt næringsøk for fugl. Lavt partikkelinnhold er derfor et viktig tiltak for å redusere forurensning av resipientene.

Til utfylling planlegges det å bruke utsorterte grov-fraksjoner fra Envir AS sitt mottaksanlegg. Massene er ferdig sollet og består stein med fraksjon 20-120 mm, og >120 mm. I motsetning til sprengstein inneholder disse massene ikke plast fra elektriske tennere, plastarmering, eller udetonert sprengstoff. Massene vil i tillegg inneholde mindre finstoff som kan spres ut i vannmassene. Ifølge undersøkelser gjort i forbindelse med søknaden er det vist at fraksjon 20-120 mm inneholder < 2,6 % finstoff. Miljøundersøkelsene gjort i forbindelse med søknaden om utfylling viser at sedimentene i Simonsviken generelt er klassifisert som dårlig til svært dårlig (tilstandsklasse IV-V). Utfyllingen kan føre til at forurensning i sjøbunnen blir suspendert og spredt ut i vannmassene. For å hindre slik spredning skal det legges ut et tildekkingslag på sjøbunnen i tiltaksområdet. Dette tildekkingslaget vil også ha en effekt på å hindre utlekking av forurensning fra sedimentene etter endt utfylling.

Tildekkingslaget skal legges til minimum 3 meter utenfor planlagt fyllingsfot. Den skal legges ut systematisk og kontrollert for å sikre full dekning og tilstrekkelig tykkelse, og tildekkingslaget skal legges på en måte som i størst mulig grad reduserer oppvirvling av finstoff fra det øvre sedimentlaget. Laget skal legges ut i minimum to lag med overlapp for å sikre heldekkende tildekning og redusere effekten av separering av massene.

Massene brukt til tildekning skal være egnet, og massene skal oppfylle krav til kjemisk innhold iht. Miljødirektoratets veileder for vurdering av tildekkingsmasser³. Det kan nyttes mineralske masser fra steinknuseverk i fraksjon 0-5 mm eller 0-32 mm, og/eller TBM-masser til tildekning. Det må velges en nedføringsmetode som sikrer at tildekkingsmassene har den tykkelsen og utbredelsen som er planlagt og som er tilpasset sjøbunnens bæreevne. Utbredelsen og tykkelsen av tildekkingslaget skal kontrolleres av dykker eller med ROV etter utlegging.

Tildekning med masser på forurenset sjøbunn kan forårsake spredning av miljøskadelige stoffer bundet i sedimentene. Finstoff og partikler fra sjøbunnen og finstoff som følger med tildekkingsmassene kan spres, blakke vannet, og nedslamme omkringliggende sjøarealer.

For å avgrense området som blir påvirket skal det benyttes en, eller om nødvendig, flere siltgardiner som dekker den øverste delen av vannsøylen (øverste 5-10 m). På grunn av vind- og strømkrefter i området vil en slik siltgardin være bedre egnet enn en siltgardin som går helt til bunnen. Siltgardinen skal benyttes ved både tildekning av sjøbunnen og utfyllingen i sjø.

Spredning av partikler under anleggsarbeidet skal kontinuerlig overvåkes med turbiditetsmålere. Det er foreslått en grenseverdi på 10 FTU/NTU over referanseverdi, med stans i arbeid dersom grenseverdi overstiges utover en periode på 30 minutter. Statsforvalteren tar bruken av siltgardiner og turbiditetsmålinger inn som et vilkår i tillatelsen. Ved bruk av siltgardiner vil partikkelspredning fra utslippspunktet holdes til et mindre avlukket område, slik at forurensning ikke blir spredt til hele resipienten.

Bruk av turbiditetsmålere og bruk av siltgardin skal gjennomføres i samsvar med NS-9433⁴

³ Miljødirektoratet, 2017. Veileder M-411 | 2015. Testprogram for tildekkingsmasser. Forurenset sjøbunn (oppdatert pr. august 2017).

⁴ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard. NS 9433:2017



4.4.4 Vannforskriften

Vannforekomsten

Utfyllingsområdet ligger i vannforekomsten Byfjorden indre del. Vannforekomsten er klassifisert som beskyttet kyst/fjord og har vannforekomst-ID 0261010800-4-C. Resipienten er vurdert til å ha moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Påvirkning på vannforekomsten og avbøtende tiltak

Utfylling i sjø kan påvirke vannforekomsten dersom partikler fra utfyllingsmassene og sjøbunnen blir spredt. Partiklene kan gjøre skade på det marine nærmiljøet i form av nedslamming, og kan ha negativ påvirkning på blant annet fisk, redusert næringstilgang og reduksjon eller bortfall av bunnlevende organismer, samt næringssøk for fugl.

Ved bruk av siltgardin, overvåking med turbiditetsmåler, og tildekking med rene masser før utfylling, vil faren for spredning av forurensede partikler bli redusert.

Vurdering

Statsforvalteren har vurdert tiltaket etter vannforskriftens bestemmelser. Foringelse av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det er adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12. I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket vil gi en midlertidig liten påvirkning og at tilstanden i resipienten vil gjenopprettes og bedres når utslippet opphører. Svingninger i tilstanden til vannforekomster som følge av anleggsarbeid gir adgang for unntak. "

4.5. Oppsummering

Statsforvalteren mener at med de avbøtende tiltakene kreves i tillatelsens vilkår så vil man redusere risiko for spredning av partikler og andre negative påvirkning til et akseptabelt nivå.

Både forurensingssituasjonen og naturmangfoldet er kartlagt, og kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap er dermed oppfylt. Kunnskapsgrunnlaget for tiltaket er vurdert som tilstrekkelig, og føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven er ivaretatt ved at tiltaket er regulert med vilkår etter forurensningsloven.

Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å avgrense skade på naturmangfoldet vil bli oppfylt når arbeidet blir utført i samsvar med vilkår i tillatelsen, jf. naturmangfoldloven § 12.



Gebyr for saksbehandling

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. Vi varslet 14. september 2022 at gebyrsatsen foreløpig ble satt til gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften §39-4. På bakgrunn av Statsforvalterens ressursbruk i saken har vi endret satsen, og vi tar gebyr etter sats 5. Gebyret vil da være 74 800 kroner for behandling søknaden, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 for å lese mer om saksbehandlingsgebyret.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes

Med hilsen

Magne Nesse
senioringeniør

Sondre Kaastad Sørdsdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi med vilkår til:

Holon Bergen	Kanalveien 11	5068	BERGEN
Alfred Rønning			
Bernt Iversen			
ARNSTEIN MJELDE	NYGÅRDSVIKVEIEN 9	5165	Laksevåg
Anders Osa-Svanberg			
Kjetil Myhre			
Svein Soiland			
Bergen kommune	Postboks 7700	5020	BERGEN
Inger Johanne Bjørgvik			
Sigurd Andersen			
Elna Lappegård			



Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø for Simonsviken Næringspark AS i Bergen kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknader datert 17. juni og oppdatert søknad datert 11. september 2022 samt opplysninger som kom frem under behandling av søknaden. Tillatelsen gjelder fra dags dato og fram til anleggsarbeidet er avsluttet.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte forurensningsmyndighetene for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndighetene kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Tiltakshaver	Simonsviken Næringspark AS
Sted/gateadresse	Møllendalsveien 65C
Postadresse	5009 Bergen
Org. nummer	992 820 195, tilhører 992 798 084
NACE-kode og bransje	68.208 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers

Statsforvaltaren sine referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Elementsnummer
2023.0339.T	4601.0974.01	2022/8533

Tillatelsen gitt første gang: 13.04.2023	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Magne Nesse senioringeniør		Sondre Kaastad Sørsdal rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk



Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Vilkår	Endringer



Innhold

Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø for Simonsviken Næringspark AS i Bergen kommune.....	1
1 Tillatelsen omfatter.....	4
1.1 Omfang	4
1.2 Varsel om oppstart.....	4
2 Generelle vilkår	4
2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.2 Plikt til forebyggede vedlikehold	4
2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare	4
2.4 Endring av vilkår	4
2.5 Erstatningsansvar	4
2.6 Saksbehandling etter annet lovverk.....	5
2.7 Internkontroll	5
2.8 Beredskap mot akutt forurensning	5
3 Vilkår for utføring av tiltak i sjø.....	6
3.1 Generelt	6
3.2 Partikkelsperre og turbiditetsmålinger	6
3.3 Tildekking	6
4 Avfall	7
4.1 Generelle krav	7
4.2 Plast	7
5 Overvåking og kontroll, og rapportering til Statsforvalteren	7
5.1 Plan for overvåking og kontroll.....	7
5.2 Sluttrapport	8
6 Tilsyn.....	8



1 Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utfylling av ca. 15 000 m³ i sjø utenfor gnr./bnr. 149/4 i Bergen kommune. Det er ventet å berøre et areal på ca. 3 000 m² av sjøbunnen. Før selve utfyllingen skal forurenset sjøbunn tildekkes med rene masser.

Utfyllingen skal skje innenfor areal godkjent av Bergen kommune i planvedtak datert 4. juni 2020.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av anleggsarbeidene senest en uke før. Varselet sendes med en epost til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, utslepp til luft og vann, støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.2 Plikt til forebyggede vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan føre til endring av utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift. Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Vestland om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i iht. vilkår 2.8.

2.4 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.

2.5 Erstatningsansvar

Selv om tillatelse er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.



2.6 Saksbehandling etter annet lovverk

Tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som gjelder for tiltaket. Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med enhver tid gjeldende reguleringsbestemmelser eller rammetillatelse med dispensasjoner fra KPA 2018.

2.7 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven² og andre relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

2.10.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentagende, skal avvik håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

2.10.2 Krav til kompetanse

Virksomheten plikter å se til at den som til ei hver tid mudrer, fyller ut, transporterer eller på anna måte håndterer masser, har internkontrollsystem i tråd med vilkår 2.7. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

2.8 Beredskap mot akutt forurensning

Akutt forurensning er forurensning av betydning som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt.

Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges og dokumenteres i en miljørisikovurdering. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert beredskapsplan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i anleggsarbeidene. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeidene.

Dersom akutt forurensning oppstår eller fare for akutt forurensning skal dette varsles på nødnummer 110 (brannvesenet). Virksomheten skal også informere Statsforvalteren snarest mulig gjennom fmvlpost@Statsforvalteren.no.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

² Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79



3 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

3.1 Generelt

Tiltakene omtalt i denne tillatelsen skal utføres på en slik måte at finpartikulært materiale fra sediment og utfyllingsmasser i minst mulig grad blir spredt. Tiltakene skal gjennomføres innenfor de arealene som er angitt i søknadene.

Det skal benyttes mest mulig rene masser til utfylling i sjø. Det skal lages rutiner for kontroll av steinmasser før disse blir brukt til utfylling. Dersom sprengstein skal benyttes til utfylling skal det gjennomføres tiltak for å begrense spredning av plast fra sprengsteinen. Tiltakshaver skal utarbeide rutiner for å redusere eventuell plastforurensning, herunder undersøkelser og opprydding av områder nær tiltaksområdene.

3.2 Partikkelsperre og turbiditetsmålinger

3.2.1 Partikkelsperre

Det skal brukes en eller flere siltgardiner rundt utfyllingsområdet. Siltgardinene skal minimum gå ned til 5 meters dybde. Det skal brukes siltgardiner som er egnet for de lokale forholdene. Det skal føres jevnlige kontroller for å sjekke at siltgardinene fungerer etter hensikten. Videre beskrivelse av valg av siltgardin og oppfølging av siltgardinene er gitt i fagrapport fra Statens vegvesen³.

Det skal ikke foregå utfylling dersom siltgardinene ikke fungerer etter hensikten.

3.2.2 Turbiditetsmålinger

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433⁴.

Partikkelkonsentrasjonen utenfor partikkelsperrene i tiltaksområdet skal ikke være høyere enn bakgrunnsverdi + 10 NTU/FTU i en periode på mer enn 30 minutt. Ved oppnådd alarmgrense skal arbeidene stoppe, og dersom overskridingen skyldes tiltakene skal det utføres avbøtende tiltak.

Håndtering av alarmer skal innarbeides slik at alle relevante ledd i prosjektorganisasjonen kjenner alarmgrensene og hvilke aksjoner som skal utføres ved overskriding, jf. vilkår 2.7 om internkontroll.

Kunnskap og informasjon ervervet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner eller målinger viser at målere ikke er plassert på egnet sted eller dyp, skal målerne flyttes.

3.3 Tildekking

3.3.1 Krav til tildekkingsmasser

Massene brukt til tildekking skal være egnet, og massene skal oppfylle krav til kjemisk innhold iht. Miljødirektoratets veileder for vurdering av tildekkingsmasser. Det kan nyttes mineralske masser fra steinknuseverk i fraksjon 0-5 mm eller 0-32 mm, og/eller TBM-masser til tildekking.

³ Siltgardiner. Funksjon, tilpassing og oppfølging. Rapport nr. 205 - 2013

⁴ Turbiditetsovervåking av tiltak i vannforekomster. Norsk Standard NS- 9433
Løye nr. 2023.0339.T
Løye gitt: 13.04.2023 | Sist endra:



3.3.2 Krav til gjennomføring av tildekking for å redusere forurensning under arbeidet

Tildeckingslaget skal legges til minimum 3 meter utenfor planlagt fyllingsfot. Den skal legges ut systematisk og kontroller for å sikre full dekning og tilstrekkelig tykkelse. Tildeckningslaget skal legges ut på en måte som i størst mulig grad reduserer oppvirvling av finstoff før det øvre sedimentlaget. Laget skal legges ut i minimum to lag med overlapp for å sikre heldekkende tildekking og redusere effekten av separering av massene.

Det må velges en nedføringsmetode som sikrer at tildeckingsmassene har den tykkelsen og utbredelse som er planlagt og som er tilpasset sjøbunnens bæreevne. Utbredelsen og tykkelsen av tildeckingslaget skal kontrolleres av dykker eller med ROV etter utlegging.

4 Avfall

4.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Brukte partikkelsperrer skal leveres til lovlig mottak.

4.2 Plast

Det skal gjennomføres tiltak for å begrense tilførsel av plast til naturen. Det skal velges tekniske løsninger som i størst mulig grad minimerer mengden plastavfall fra tiltakene. Rutiner for dette skal foreligge skriftlig. Oppsamling av eventuelt avfall i sjø. Oppsamlet plast skal leveres til lovlig avfallsmottak

Miljødirektoratet sitt faktaark M-1085 | 2018 skal brukes som en veileder.

5 Overvåking og kontroll, og rapportering til Statsforvalteren

5.1 Plan for overvåking og kontroll

Det skal utføres kontroll og overvåking av tiltakene i sjø etter en kontroll- og overvåkingsplan. Denne skal lages i tråd med anbefalinger gitt i veileder for håndtering av sedimenter, M-350/2015, og oppfylle tillatelsens vilkår.

Det skal foretas en miljørisikovurdering som blant annet danner grunnlaget for kontroll- og overvåkingsplanen. Overvåkingen skal være tilstrekkelig til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltakene, og skal foregå før, under og i etterkant av tiltakene. Overvåkingen skal være tilstrekkelig til å avdekke eventuell spredning av forurensnings i forbindelse med gjennomføring av tiltakene.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930
Løyve nr. 2023.0339.T
Løyve gitt: 13.04.2023 | Sist endra:



5.2 Sluttrapport

Simonsviken Næringspark AS skal sende rapport til Statsforvalteren innen 6 uker etter at tiltaket er gjennomført. Rapporten skal inneholde følgende:

- Omtale av hvordan arbeidene er utført.
- Samlet omtale og dokumentasjon på effekt av avbøtende tiltak som er gjennomførte for å hindre forurensning.
- Om eventuelle vilkår i tillatelsen ikke er oppfylt, og en begrunnelse på hvorfor
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi etter forurensningsloven.

Virksomheten skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

6 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.